

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 311/2014
26.11.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца С.Ј., из К., чији је пуномоћник Д.Ђ., адвокат из С., против туженог С. АД О., чији је пуномоћник А.К., адвокат из С., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3343/13 од 04.11.2013. године, у седници већа од 26.11.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3343/13 од 04.11.2013. године у ставу првом изреке и предмет се враћа том суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Сомбору, Судска јединица Оаци П1-1052/11 од 24.04.2013. године, ставом првим изреке, усвојен је део тужбеног захтева тужиоца. Ставом другим изреке поништено је решење генералног директора туженог број 47 од 14.02.2011. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоца врати на рад и распореди на одговарајуће радно место. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 126.150,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3343/13 од 04.11.2013. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца за поништај решења генералног директора туженог број 47 од 14.02.2011. године и за враћање на рад код тужиоца и распоређивање на одговарајуће радно место. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у делу одлуке о трошковима парничног поступка и предмет је враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против другостепене пресуде тужилац је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је преко пуномоћника поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос Уговором о раду од 19.01.2006. године на неодређено време на пословима металостругара. По налогу послодавца радио је и на пословима бравара, вариоца, лимара и портира. Дана 25.01.2011. године тужени је тужиоцу доставио понуду за закључење анекса уговора о раду са понудом да обавља послове кондуктера. Тужилац се дана 01.02.2011. године изјаснио о понуди, наводећи да не прихвата понуду из разлога што се ради о послу за који није обучен, и за који су потребни психички и физички здрави радници, а тужилац за такве послове није здравствено способан, што је туженом познато. Тужилац је туженом доставио извештај лекара специјалисте у коме је наведено да је радна способност тужиоца трајно смањена за све теже физичке послове. Побујаним решењем од 14.02.2011. године тужиоцу је отказан уговор о раду због одбијања закључења понуђеног анекса уговора о раду. Из медицинске документације тужиоца произилази да се тужилац први пут јавио лекару због болова у леђима 1998. године, да је 2001. године услед пада поломио трећи крсни пршљен, да му је 2001. године дијагностификована ослабљена функција периферног апарата за равнотежу обострано, те да се од тада лечи и код неуропсихијатра. Тужиоцу је након пада од 2002. године постављена дијагноза хроничног болног синдрома леђа. Дана 23.10.2008. године, током рада код туженог, тужилац је повређен тако што га је аутобус ударио у доњи део леђа, којом приликом је задобио прелом тртичне кости, а ова повреда је довела до погоршања већ постојећих хроничних обољења тужиоца. Тужилац се током 2007. године обратио неуропсихијатру и лечен је у Дому здравља у О., са дијагнозом неурастеније, а од 19.10.2009. године до 07.12.2009. године лечен је у Одељењу психијатрије Опште болнице С., са дијагнозом анксиозно депресивног синдрома и трајне промене личности, од када се налази под сталном терапијом. Према налазима судских вештака специјалиста медицине рада од 26.07.2012. године и 28.02.2013. године, понуђени послови кондуктера нису били одговарајући здравственој и радној способности тужиоца, а обављање ових послова било би штетно по његово здравље, с обзиром на тужиочева психијатријска обољења, постојање хроничног болног синдрома леђа и промена на кичменом стубу, као и ослабљену функцију периферног апарата за равнотежу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом поништено је решење генералног директора туженог од 14.02.2011. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду, и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад. По оцени првостепеног суда, понудом за закључивање анекса уговора о раду за радно место кондуктера тужени није водио рачуна о нарушеном здравственом стању тужиоца, које му је било познато нарочито након повређивања на раду 2008. године, и о чему му је тужилац приложио доказе у писменом изјашњењу на понуду за закључивање анекса. Тужени није доказао да постоји потреба процеса и организације рада да тужилац буде премештен на посао кондуктера, па нису испуњени законски услови да тужиоцу буде отказан уговор о раду у смислу члана

179. тачка 7. Закона о раду, и побијано решење је поништено и тужени обавезан да тужиоца врати на рад, у смислу члана 191. став 1. тада важећег Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09).

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад код туженог. По оцени другостепеног суда, тужилац није доказао да је код њега утврђена инвалидност у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, у ком случају би послодавац био дужан да му обезбеди обављање послова према преосталој радној способности, у смислу члана 101. Закона о раду, које уколико одбије да прихвати, послодавац му може отказати уговор о раду на основу члана 102. тог закона. Како тужилац није доказао да код њега постоји утврђена инвалидност, односно да постоји опасност од настанка инвалидности на одређеним пословима у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, тужилац не ужива посебну заштиту у смислу члана 101. Закона о раду, па је побијано решење о отказу уговора о раду законито, у смислу чл. 171. став 1. и 179. тачка 7. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда, не може се прихватити закључак другостепеног суда да се забрана обављања послова који би изазвали погоршање здравственог стања радника, или последице опасне по живот, прописана чланом 81. став 2. Закона о раду, односи само на запослене који имају налаз надлежног здравственог органа, а не и лекара појединца, те да тужилац није доказао ове чињенице.

Према члану 81. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), запослени има право на безбедност и заштиту живота и здравља на раду, у складу са законом. Ставом трећим овог члана прописано је да је запослени дужан да обавести послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду. Према члану 81. став 2. овог закона, запослени са здравственим сметњама утврђеним од стране надлежног здравственог органа у складу са законом, не може да обавља послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања или последице опасне за његову околину.

Из наведених законских одредаба произилази да запослени не може бити распоређен нити обављати послове на које је распоређен ако има здравствене сметње које би могле угрозити обављање делатности послодавца, или изазвати погоршање здравственог стања запосленог. Будући да је тужени као послодавац био упознат са здравственим стањем тужиоца, јер је тужилац уз писмено изјашњење на понуду за закључивање анекса уговора о раду доставио и извештај лекара специјалисте, као и да је током 2008. године тужилац имао повреду на раду, тужени је био у обавези, пре отказивања уговора о раду због одбијања закључења анекса, да тужиоца упути на проверу радне способности од стране надлежне здравствене установе медицине рада. С обзиром да је у првостепеном поступку изведено вештачење од стране двоје специјалиста медицине рада, не може се прихватити закључак другостепеног суда да тужилац није на адекватан начин доказао да би му распоређивање на радно место

предвиђено анексом уговора о раду погоршало здравствено стање. Стога је побијана другостепена пресуда укинута.

У поновном поступку, другостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и донети правилну и закониту одлуку о жалби туженог.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 407. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Снежана Андрејевић,с.р.**